

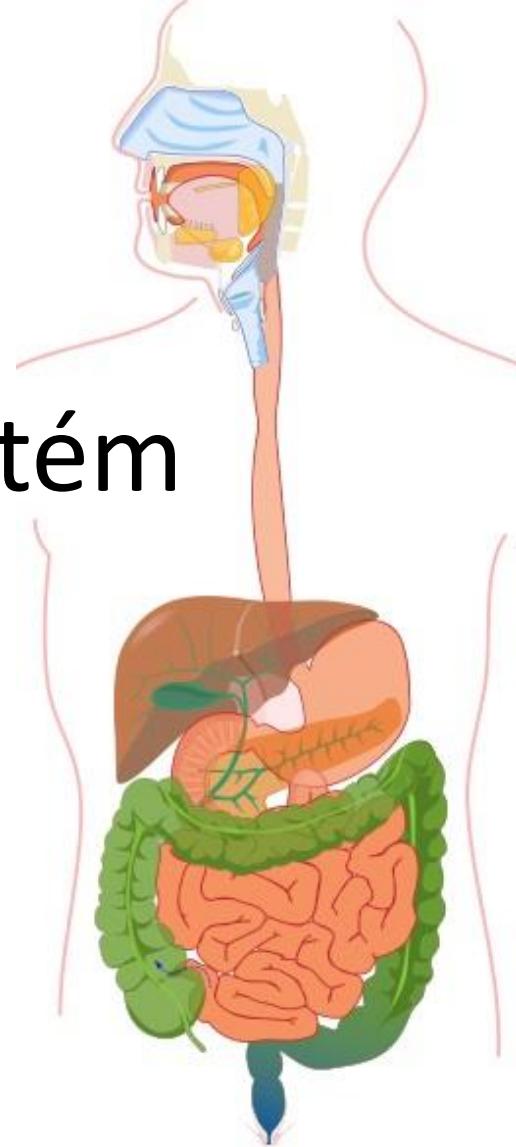
GIT

gastrointestinální systém

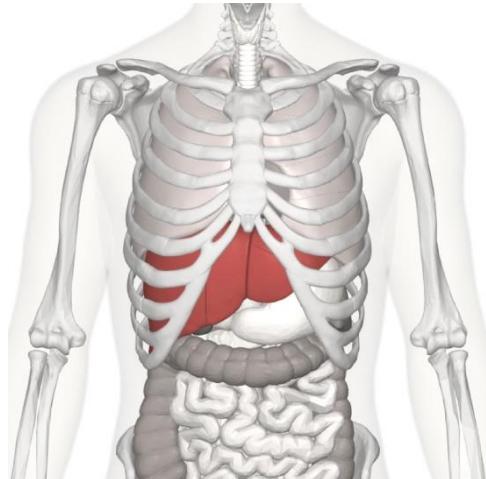
= trávicí systém

= zažívací systém

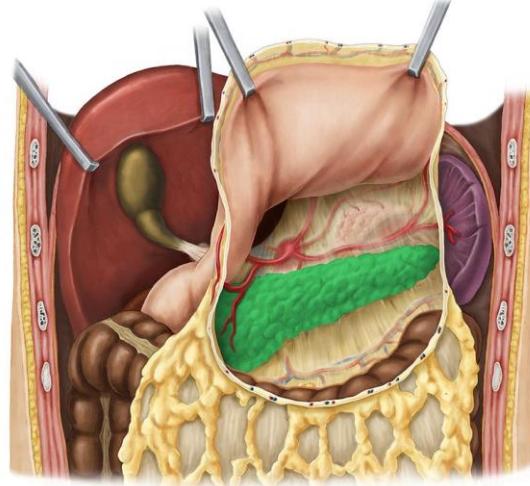
gaster – žaludek
intestinum - střevo

Hepar (játra)

Pancreas (slinivka břišní)

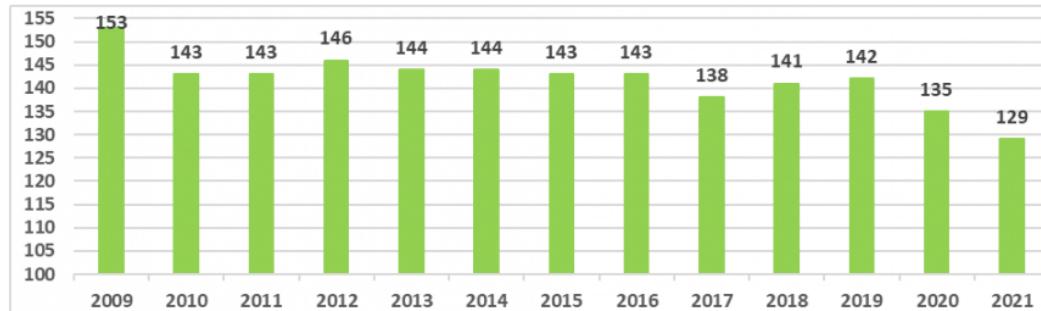
Játra - *hepar* laboratoř lidského těla

Sekrece endokrinní - ovlivňují metabolismus
(např. cukry mění na glykogen, vznik některých bílkovin, látky zajišťující koagulaci, atd.)

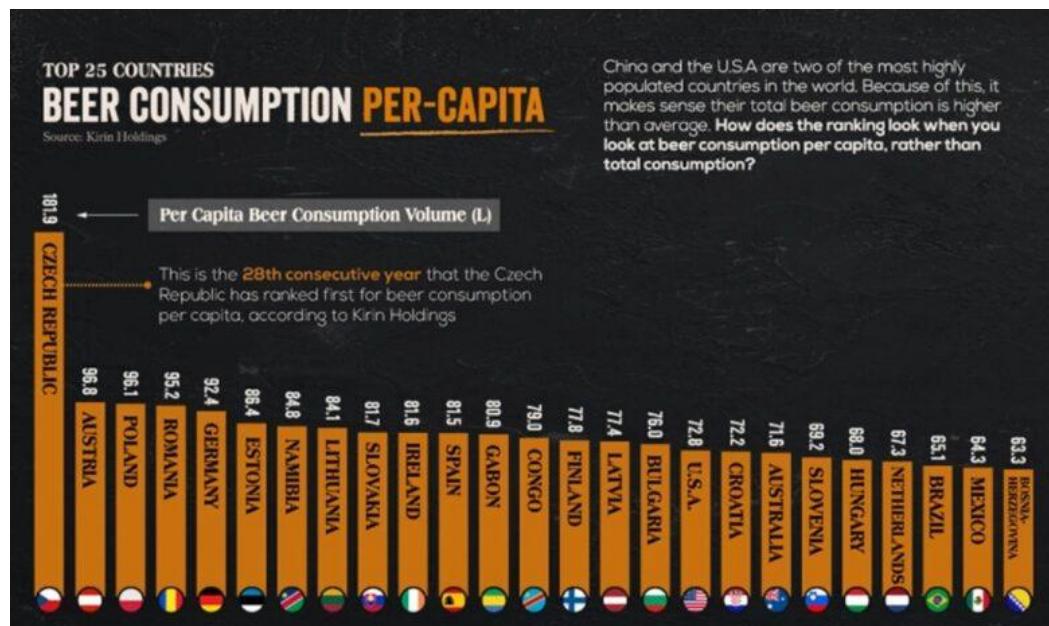
Detoxikace – zneškodnění jedovatých látek
(amoniak, alkohol!)

Spotřeba piva na jednoho obyvatele v roce 2021 v litrech

Zdroj: Český svaz pivovarů a sladoven, z.s.

Alkohol je příčinou úmrtí v 6 % případů v ČR.
Ročně 6.5 tisíc úmrtí ročně.

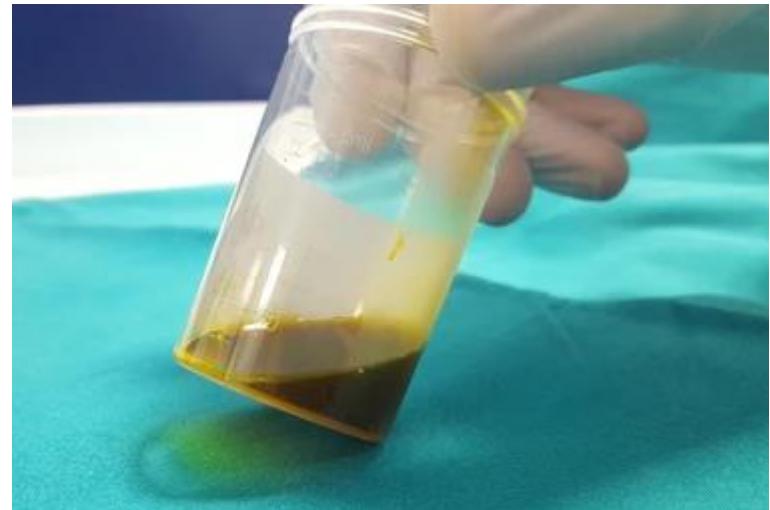
- Denně pije alkohol 10 % dospělých. Odhadem 11 % české populace splňuje diagnostická kritéria pro závislostní poruchu spojenou s konzumací alkoholu. Rizikově pije alkohol 17–19 % dospělé populace, tj. v přepočtu odhadem 1,5–1,7 mil. obyvatel ČR, z nich téměř 900 tis. (9–10 % populace) spadá do kategorie škodlivé konzumace alkoholu. Výskyt škodlivého pití alkoholu je dlouhodobě 2–3krát vyšší mezi muži. Dlouhodobé trendy ukazují nárůst prevalence škodlivého užívání alkoholu od r. 2012.

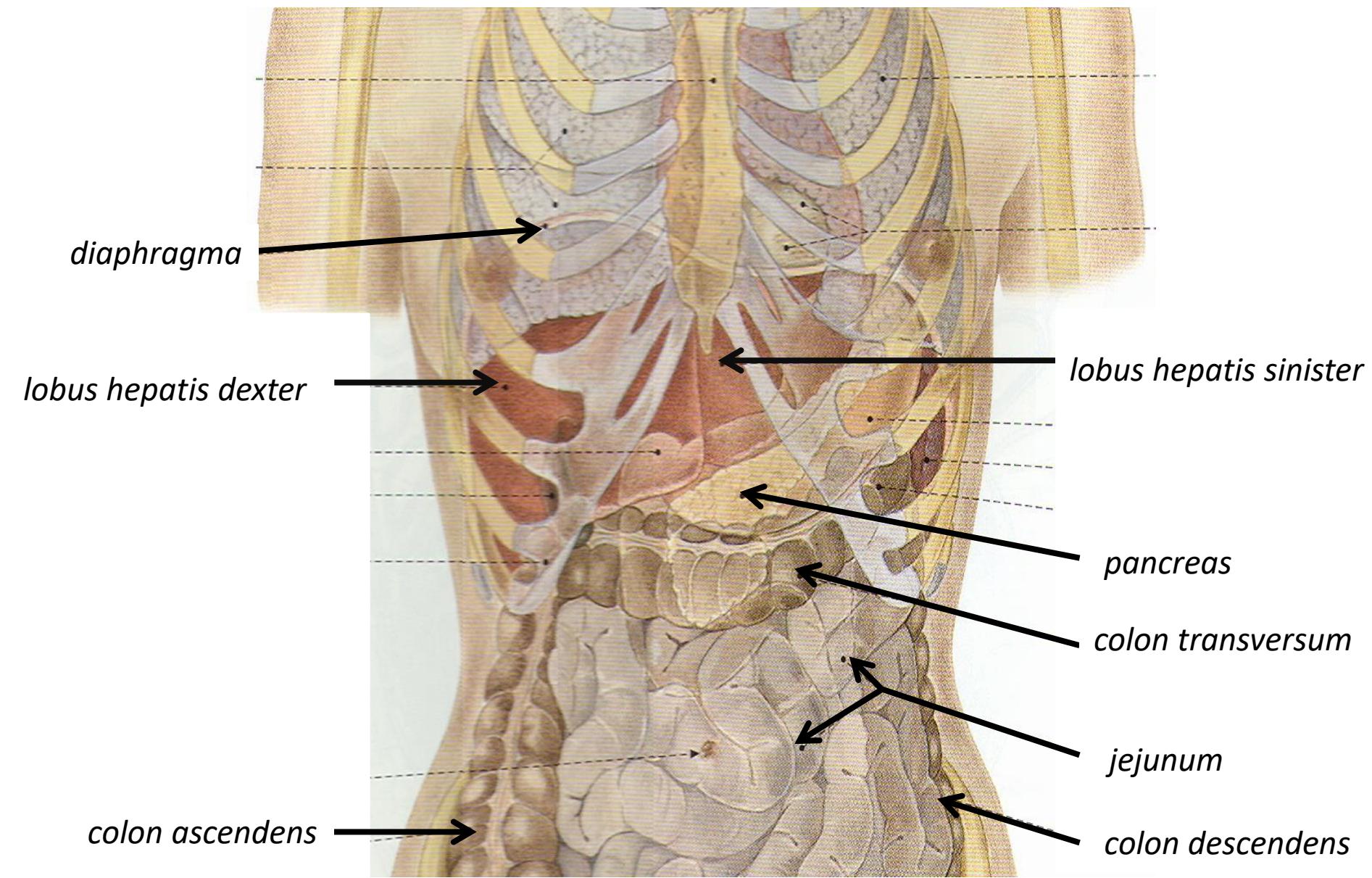
- Za rizikové je považováno průměrné denní pití více než 20 g etanolu (1–2 sklenice) u žen a 40 g etanolu (2–4 sklenice) u mužů. Za škodlivé (s vysokým rizikem) je považováno průměrné denní pití více než 40 g etanolu (2–4 sklenic) denně u žen a 60 g etanolu (3–6 sklenic) u mužů. Pití 5 a více sklenic při jedné příležitosti (tzv. nárazové pití) představuje dodatečné riziko.
- Jakákoliv dávka alkoholu (tj. např. už jeden nápoj denně) představuje riziko negativních důsledků a žádnou dávku alkoholu nelze doporučit jako prospěšnou či považovat za bezpečnou.

Exokrinní sekrece tvorba žluče

žluč – voda, hlen, žlučová barviva

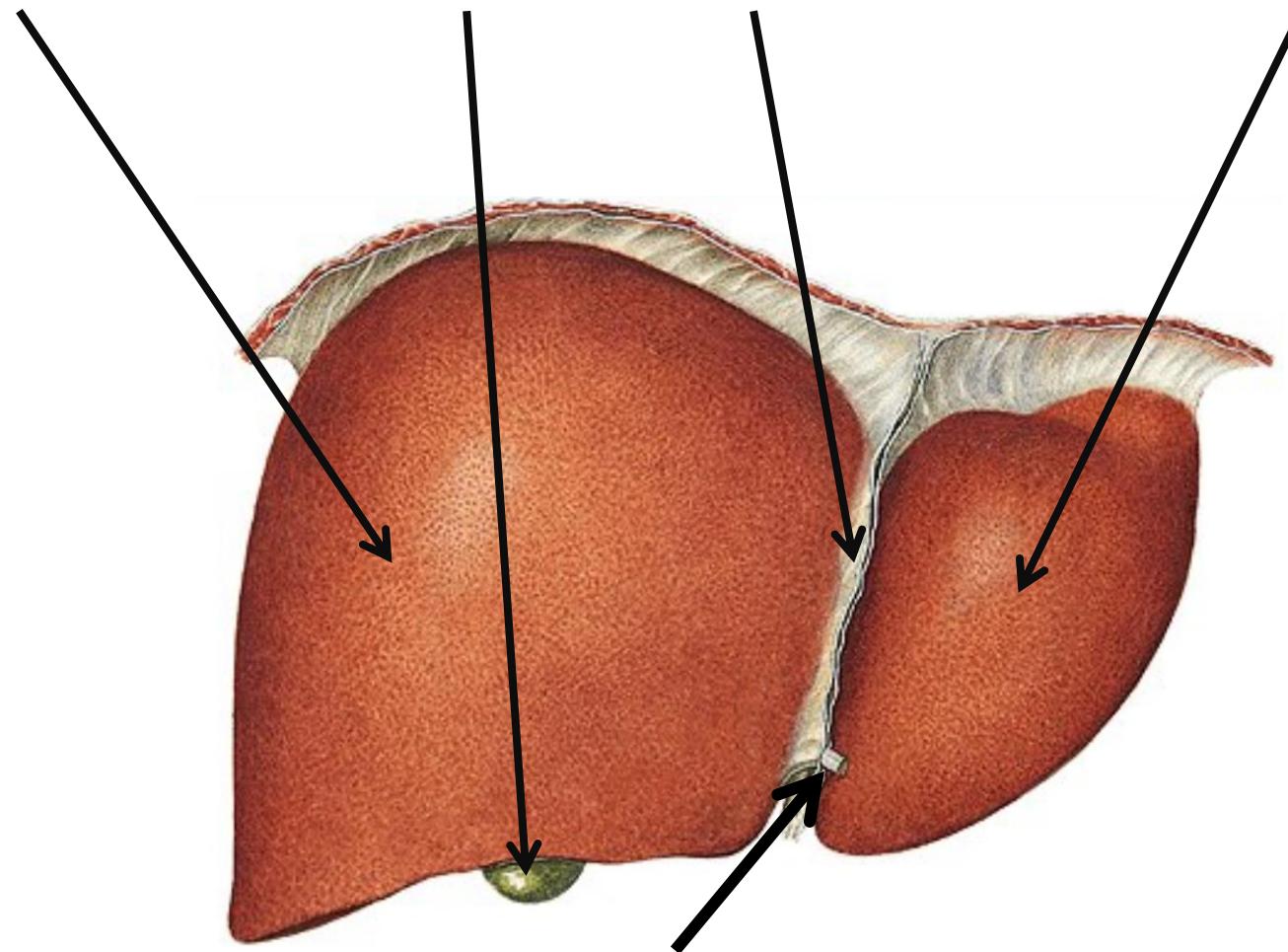
Funkce: emulgace tuků

játra – *hepar* – *facies diaphragmatica*

lobus dexter *vesica fellea* *lig. falciforme hepatis* *lobus sinister*

Lig. teres hepatis

Hepar – facies visceralis

Porta hepatis: *v. portae*

a. hepatica propria

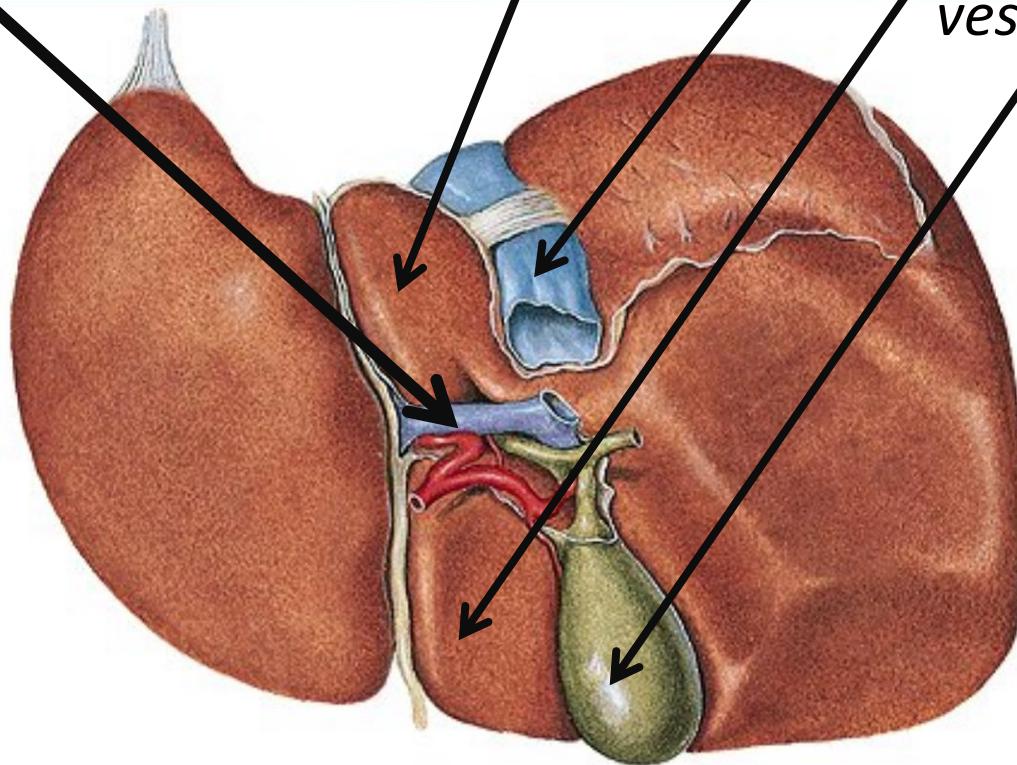
ductus hepaticus communis

lobus caudatus

v. cava inferior

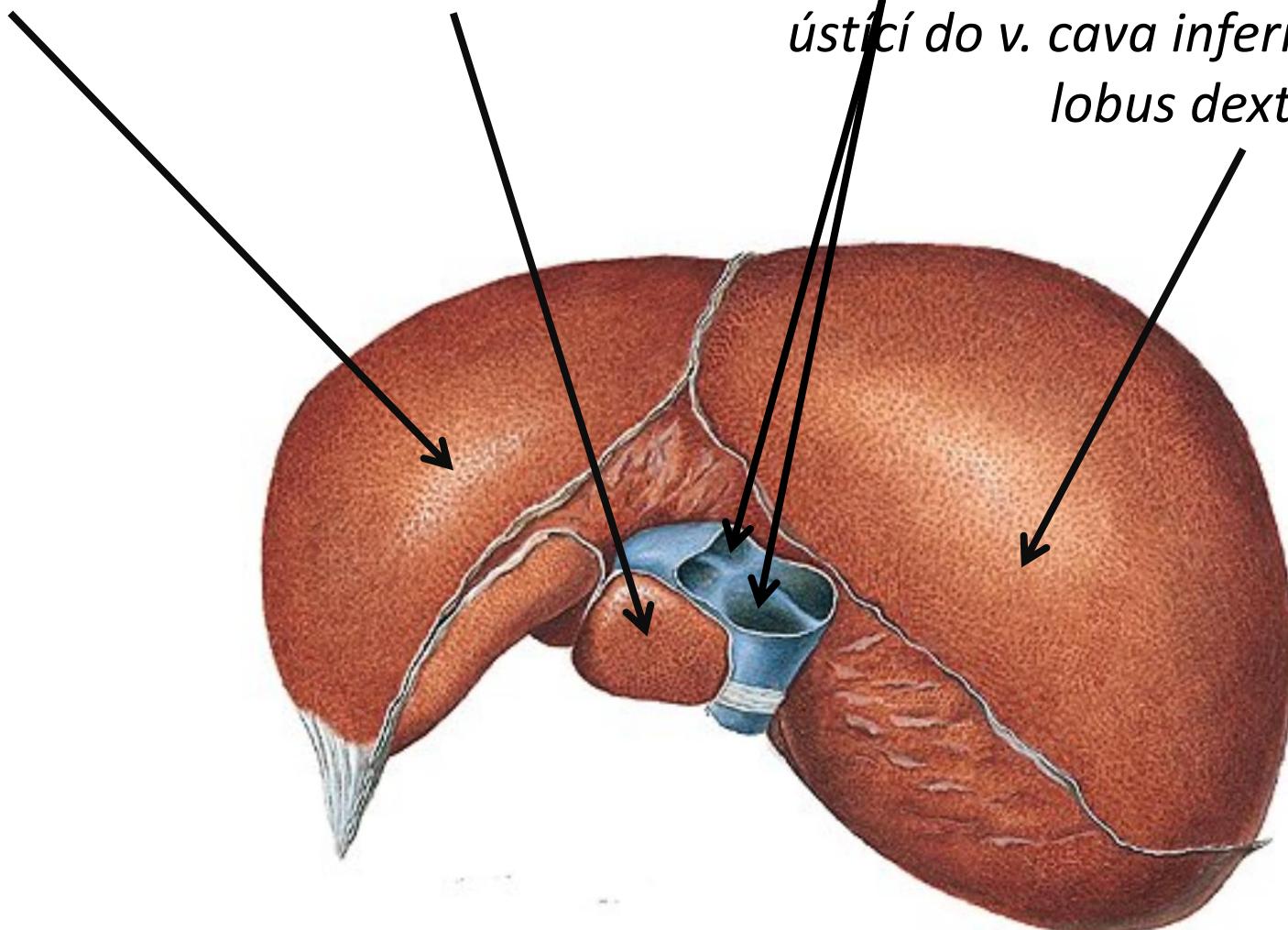
lobus quadratus

vesica fellea

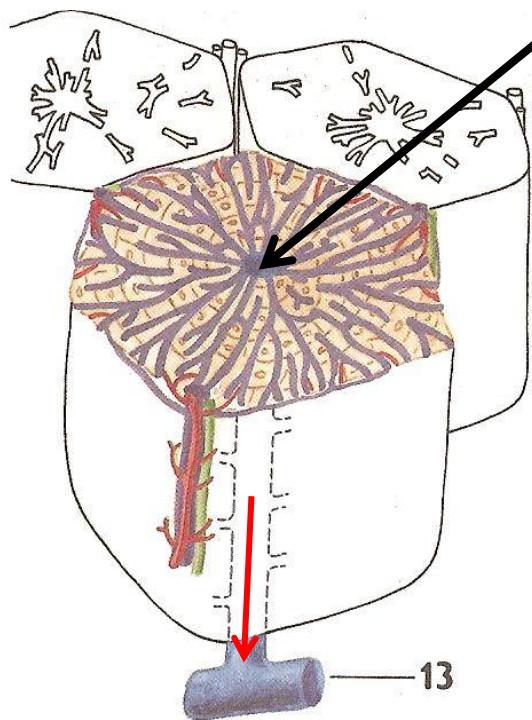
Hepar – pohled shora

lobus sinister *lobus caudatus* *venae hepaticae*
ústicí do v. cava inferior *lobus dexter*

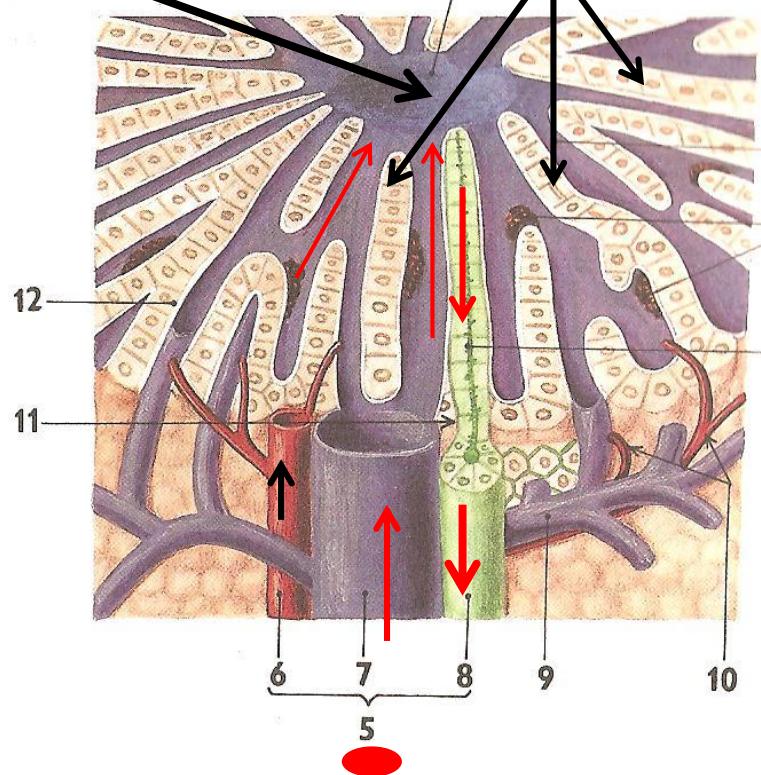

Jaterní lalůček - vnitřní žlučovody (zeleně)

v. centralis

„trámce“ – hepatocyty

101. SCHÉMA STAVBY JATERNÍHO LALŮČKU (lalůček v. centralis); lalůček v celku a detail stavby

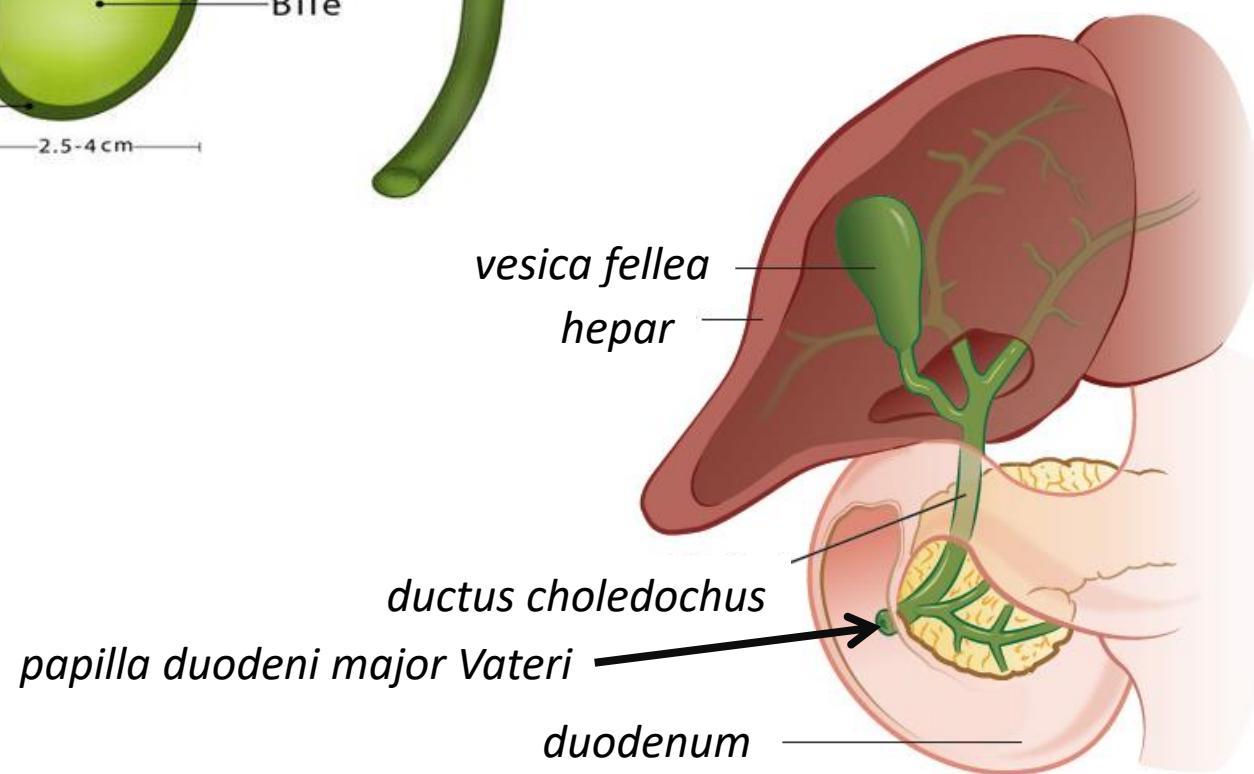
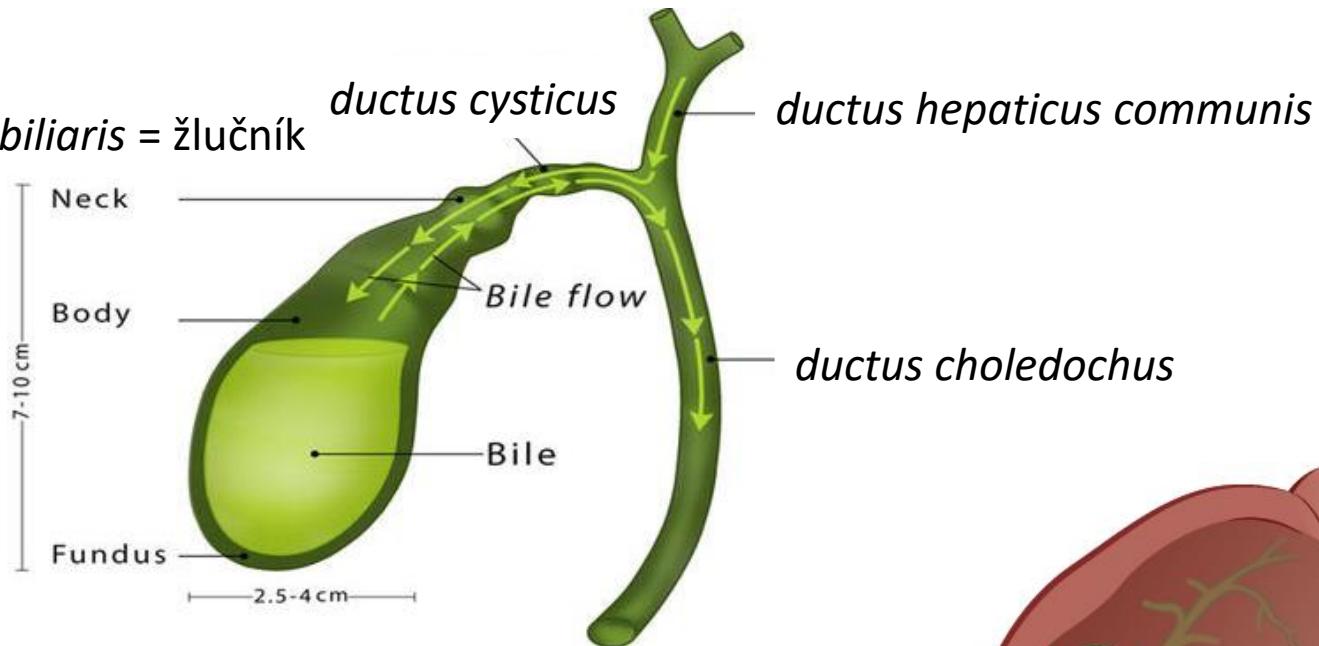
- 1 / v. centralis (lobuli)
- 2 / jaterní sinusoidy
- 3 / Kupfferovy buňky
- 4 / žlučové kapiláry mezi jaterními buňkami a intralobulární žlučovod
- 5 / trias hepatica / útvary v interlobulárních prostorech:
- 6 / a. interlobularis
- 7 / v. interlobularis (větev v. portae)

- 8 / interlobulární žlučovod
- 9 / cirkumlobulární arterie a žíla
- 10 / vnitřní kořeny v. portae (vstup arteriol do sinusoid lalůčku)
- 11 / Heringův kanál
- 12 / jaterní trámeček
- 13 / v. sublobularis

→ odtok do
v. cava inferior

Extrahepatální žlučové cesty

vesica fellea seu biliaris = žlučník

Slinivka břišní – *pancreas*

- Exokrinní sekrece – enzymy
- Trypsin, proteázy – štěpí bílkoviny
- Lipáza – štěpí emulgované tuky
- Amyláza – štěpí polysacharidy (škrob)
na jednoduché cukry

Pancreas

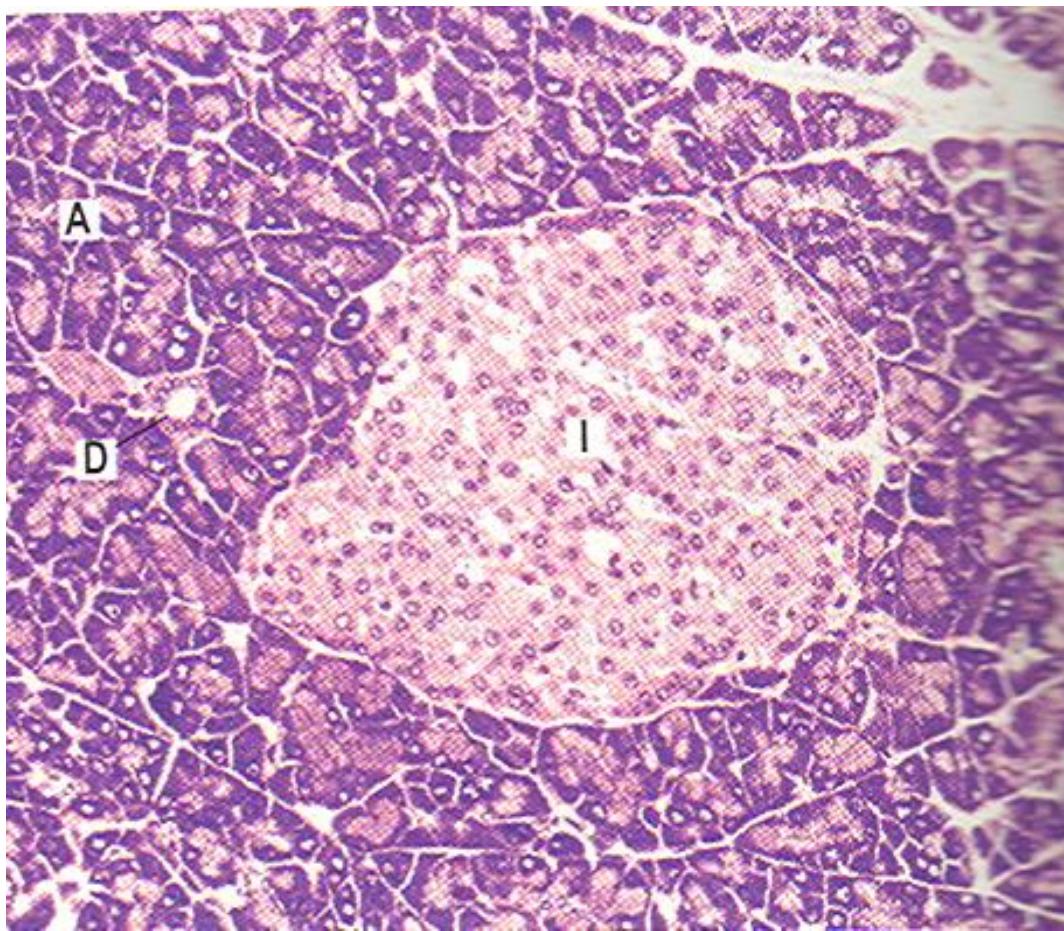
Endokrinní sekrece

„Langenharsovy ostrůvky“ přímo do krve
produkují inzulin – snižuje hladinu glukosy
v krvi

Diabetes mellitus 1.stupně (cukr v moči)

Pancreas:

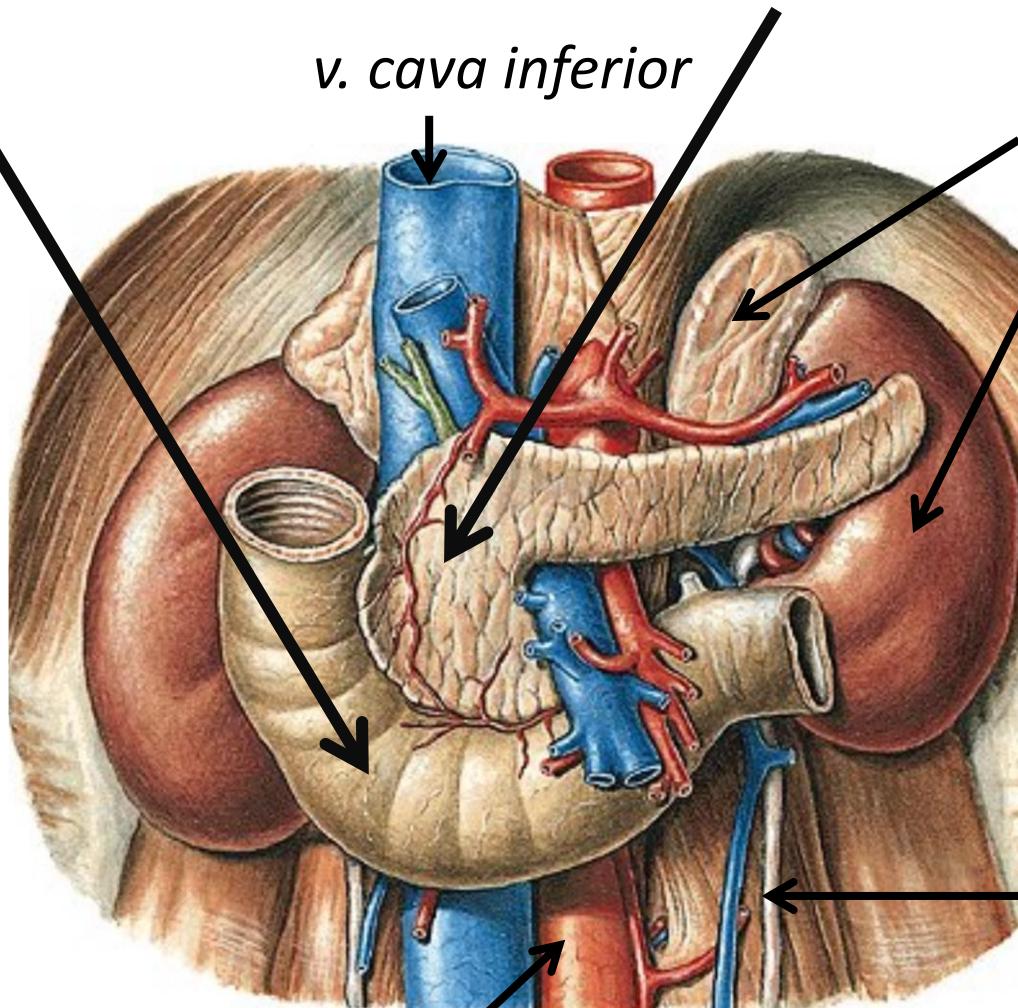
- exokrinní sekrece – trávicí enzymy
- endokrinní sekrece – Langerhansovy ostrůvky
- inzulin a glukagon (řízení hladiny glukózy v krvi)

DUODENUM

PANCREAS

v. cava inferior

gl. suprarenalis

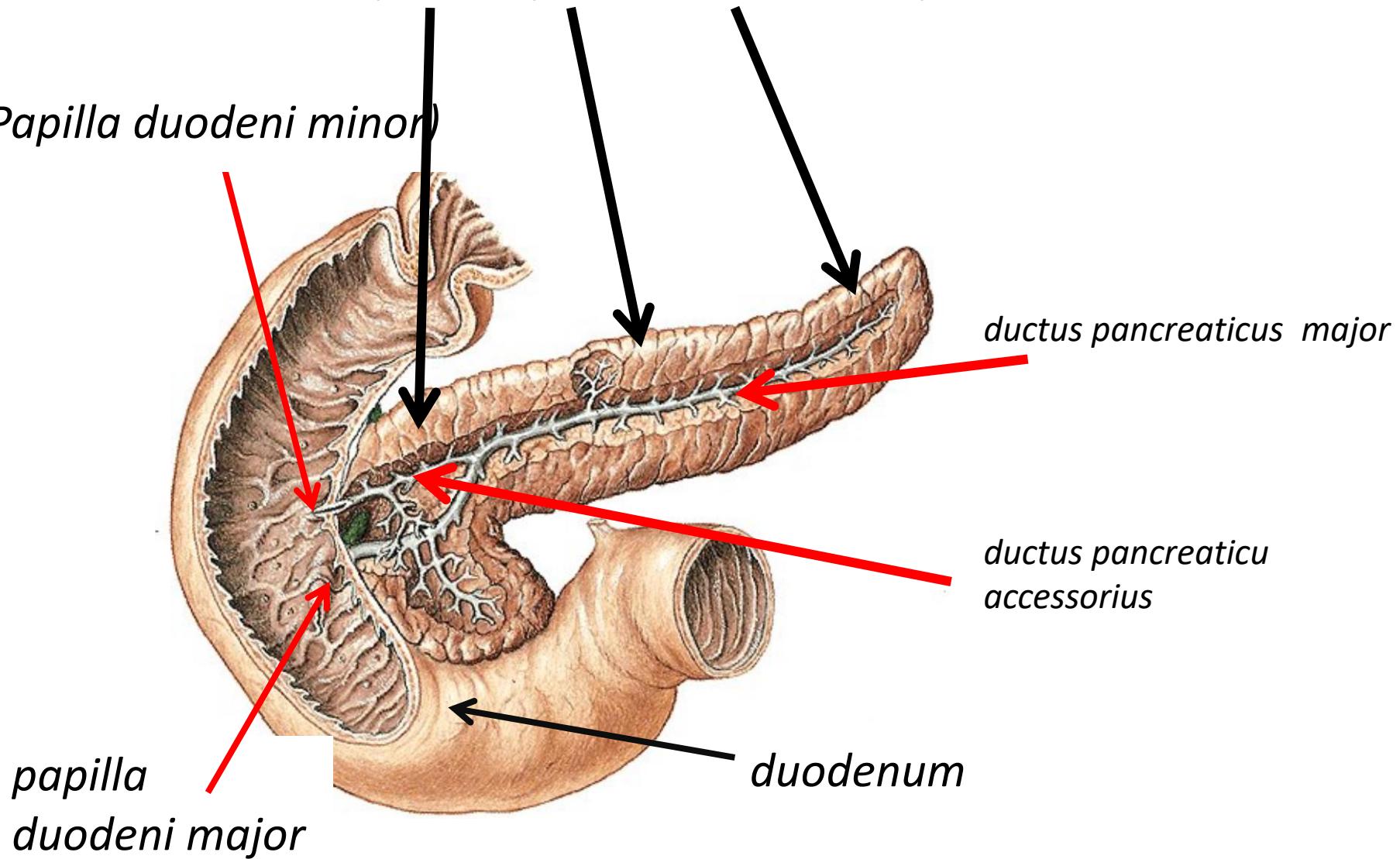
ren sinister

ureter sinister

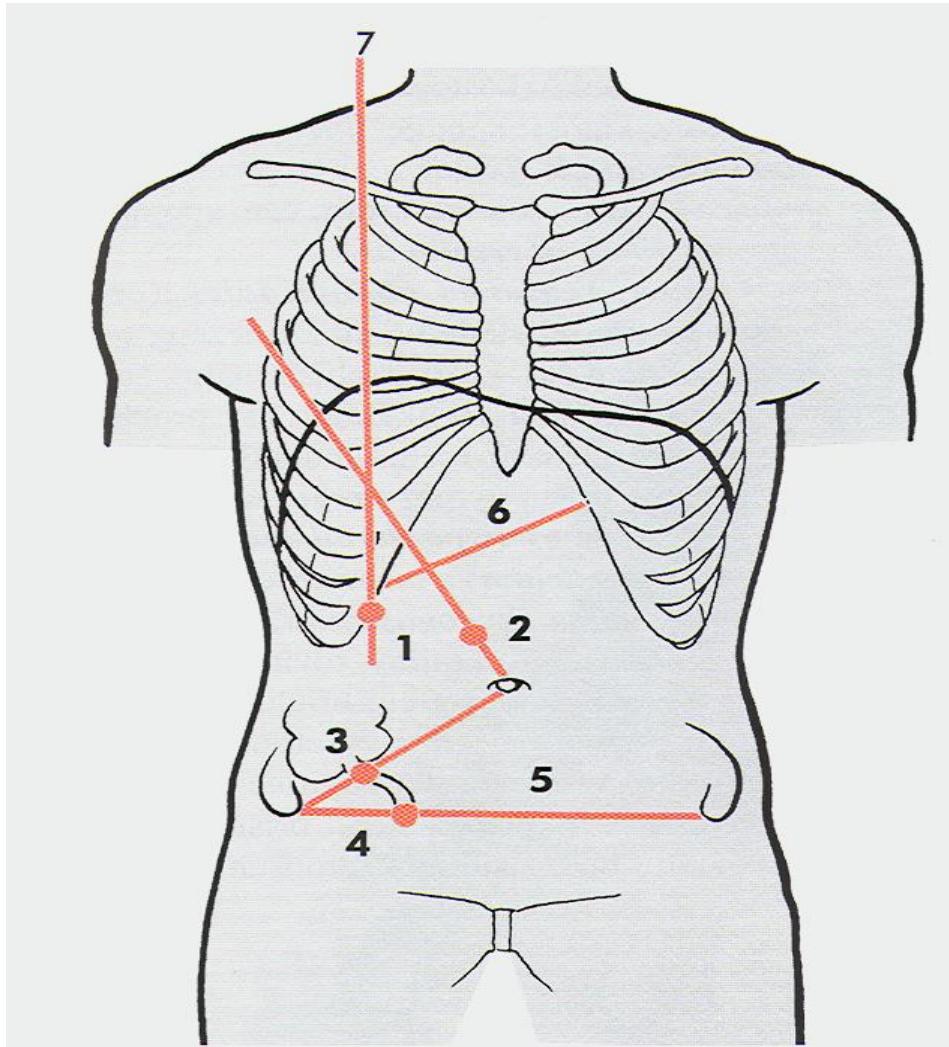
aorta abdominalis

PANCREAS - části: caput, corpus, cauda (ductus pancreaticus minor)

(*Papilla duodeni minor*)

!

Obr. 15.2.2. Projekce některých intraabdominálních orgánů na přední stěnu břišní. 1 – Murphyho bod, 2 – Desjardinsův pankreatický bod, 3 – McBurneyův bod, 4 – Lanzův bod, 5 – linea interspinalis, 6 – dolní okraj jater, 7 – mediklavikulární čára

Peritoneum – pobřišnice

Peritoneum parietale – nástěnné

Peritoneum viscerale – serosa

Závěsy:

mesogastrium ventrale = *omentum minus*

mesogastrium dorsale = *omentum majus*

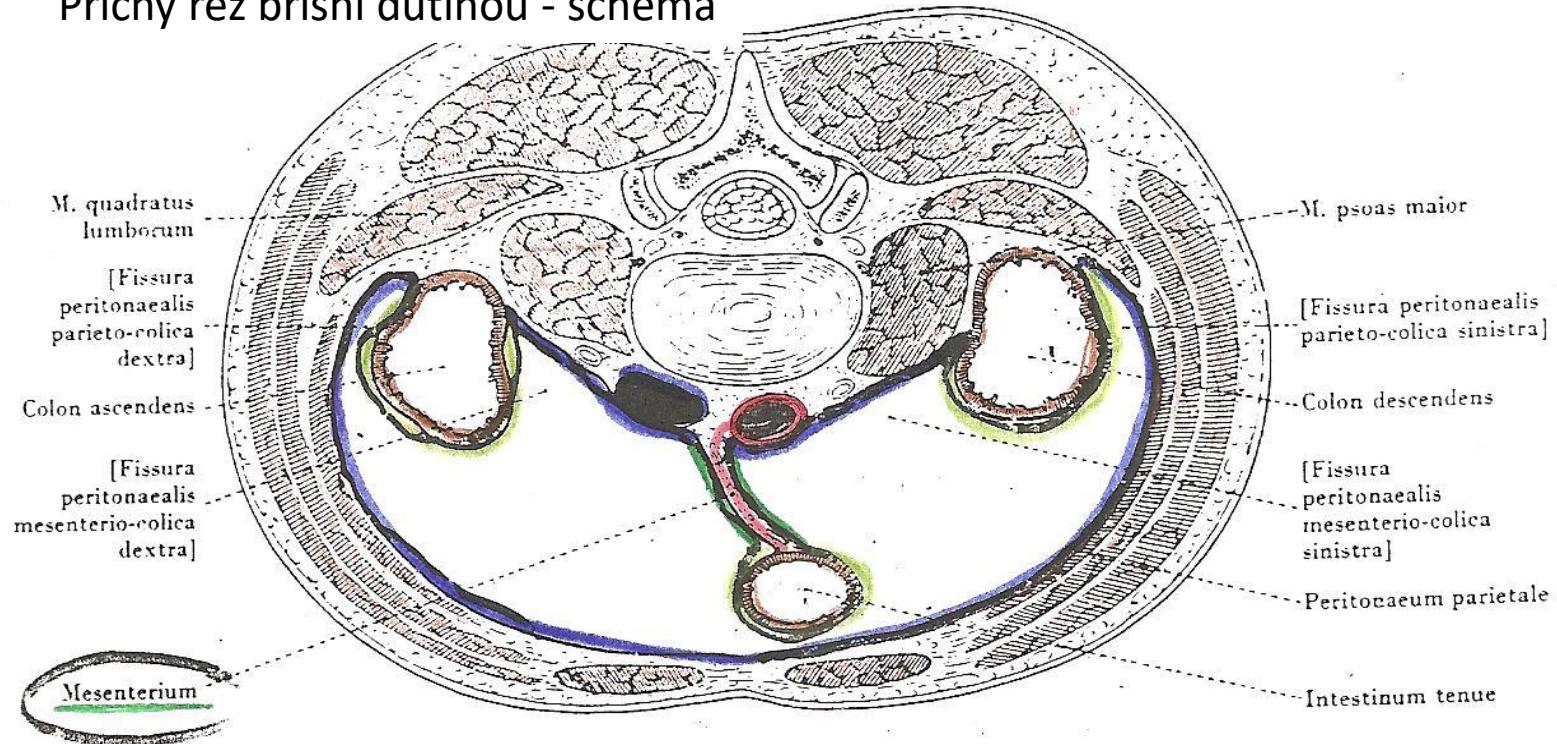
mesenterium (závěs jejuna a illea)

mesocolon transversum

mesosigmoideum

LATER

Příčný řez břišní dutinou - schéma

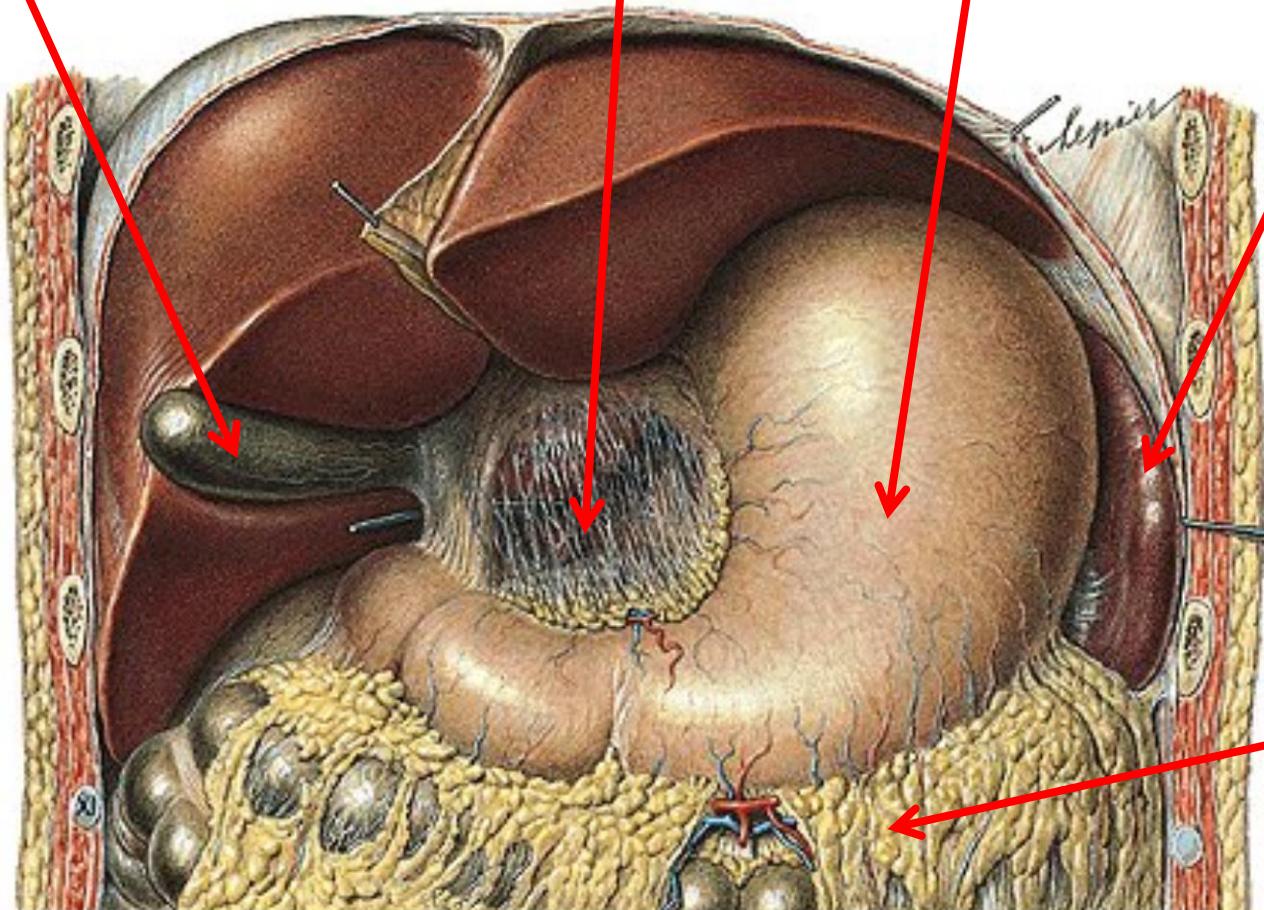
Peritoneum parietale (nástěnné) – modrá

Peritoneum viscerale (seroza) – světle zelená

Mesenterium („závěs“) – tmavě zelená

Arterie – červená

žlučník (*vesica fellea*) omentum minus žaludek (*gaster*) slezina (*lien*)

omentum
majus

omentum majus

colon transversum

ventriculus – gaster

